

STILLE STUNDER

FOR HEIMEN OG SKULEN OG KYRKJA

NR. 1

Februar 2014

125. ÅRG.

Skirennar i roleg tempo, vakkert vinterlandskap.

År og dagar – Guds såkorn

Til ein salme

Av Ivar Asheim

Kva er tid? Filosofar har problem med å seie kva tid eigenleg er. Og røynslene våre er mangfoldige. Det ser ut til at me må trive til metaforar for å setje ord på dei. Daglegtalen vrimalar av biletet, litteraturen også. Dette avspeglar seg i salmeboka, som i tillegg hentar frå bibeltekstar.

Kva vert det av tida? Ho flyg, renn, bles bort. Klokka tikkar og går, elva renn mot os, livet kveldar, "fort skifter sumar med vetter". Dette siste biletet, årstidene, er eitt av dei mest vanlege. Det melder seg som av seg sjølv i mange ulike samanhengar: om individet, om slektene, om verdshistoria - og om den største av alle forteljingar: lina frå skapingsdagen til gudsriket si fullending.

Diktaren Alfred Hauge har skrive ein sermerkt årstidssalme om tid (NoS 257, N13 850). Det er ein personleg bønesalme, perspektivet er altså individuelt, men samstundes med den vidast tenkjelege horisonten og stor spennvidde. Augo ser fram til den endelege hausten.

Spesielt for denne salmen er at årstidsmetaforen vert utfyld med det nytestamentlege såmannsbiletet (Matt 13,1-9, Luk 8, Mk 4), brukt om Gud:

"Du er Gud over år og tider. Mine dagar er korn i di hand". Her ser me for oss det kjende

biletet av gardbrukaren på åkeren i mildt vårver, med sålaupen i venstre armkroken og høgre arm svingande i ein stor bøge som lèt kornet drysse ut av handa i store halvsirklar. Og såmannen er Gud. Men kva vert det av dette kornet, dagane våre, åra? Dei går så fort, det er som dei blæs bort i skiftande vindar. Denne vonde kjensla kjenner også Hauge, og han snur henne til ei bøn:

"Må dei berast av Andens vinddrag og slå rot i ditt åkerland".

Me er ikkje suverene herrar over det som skjer i livet vårt. Kan ikkje vera det, og skal ikkje heller. Såkornet ligg i Såmannens hand. Men då må me kunne be om og tru at han vil syrgje for at kornet ikkje blæs bort i tidsånda sine skiftande vindkast, men vert bore av Hans gode Ande, som blæs dit Han vil (Joh 3,8). Slær rot der, veks.

Livet er ikkje berre vår. Etter vår kjem sumar og haust, etter "lengting, liv og song" (Blix) vil det koma storm og uver. Og alle årstider er like viktige for kva det blir ut av kornet. Hauge veit dèt, og tek det inn i bøna:

"Må dei spira i vår og varme, vinna styrke ved stormharde slag, vera mogne når korn og agner du skal skilja på domedag."

Uver kan bryte ned. Men også verta ei prøving som gjev styrke til vekst. Og til mogning. Gje von om god haust. Fram mot hausten ser bonden med ei spenningsfull blanding av glad forventning og otte. Korleis vil det gå? Korleis vil det sjå ut på treskjedagen (jf. Luk 3,17, Matt 13,30)? Dårleg moge korn? Berre lettekorn? Meir agner enn grøde? - Hauge veit at det først på den siste dagen vil vise seg om det Gud sådde, fekk vekse slik Han ville - og tek dette inn i bøna:

"Og når alt som er tid, tek ende, må eg då i eit evig sekund vera grøde bland førstegrøda, hausta inn frå din åkergrunn."

Endå eit bibelsk bilet. Andens frukt er "førstegrøde" av den endelege hausten (Rom 8,23). "Blant" førstegrøda, seier Hauge. Her gjennombryt salmen det individuelle perspektivet. Den store såmannen sår ikkje berre i vårt liv. Alle år og dagar, ikkje berre våre, er korn i hans hand. Og åkeren "er verda" (Matt 13,38). Hausten er uendeleg stor!

Hadde eg hatt noko av Hauge sin diktargivnad, ville eg kanskje prøvd å utvide salmen med eit fjerde vers, for å få med dette meir direkte. For når me ser attende på år og dagar, tenkjer me vel ikkje berre på oss sjølve og vår eigen livslagnad. Me spør også om kva som gjennom oss vart sådd

i andre menneske sitt liv. I familién, i nærmiljøet, i kyrkjelyden, i samfunnet, i kulturen, ja, i vår globale tidsalder kanskje i endå vidare sirklar. Vil det verta att noko godt etter det? Og me minnest alt godt som gjennom andre vart sådd i vårt liv, alt me fekk ta imot, og er audmjukt takksame for. Og kanskje har gjeve vidare. For: "Kva har du som du ikkje har fått?" (1 Kor 4,7). Fekk me gje vidare noko verdfullt, var det vel helst frukt av såkorn frå andre.

Men Bibelen har eit endå rikare utsyn. Ikkje berre dei truande ser fram mot fullendinga. Nei: "Alt som er skapt, lengtar og stundar etter at Guds born skal openberast i herlegdom", for då skal heile skaparverket "verta frigjort frå trældomen under det forgjengellege og få del i den fridom som Guds born skal eiga i herlegdommen" (Rom 8,19-21). Etter at alt som er bygt berre med "høy eller halm", og ikkje med "gull, sølv, dyre steinar" (1 Kor 3,11-13), altså alt verdlaust, alle "agnene", er utskilt. I fornyinga sin harde, men nåderike dramatikk.

Ingen har teikna dette haust-

perspektivet så vakkert som Karl Marthinussen (NoS 863, N13 895), som eg i takksemd gjev siste ordet. For her er hausten vorten ein ny vår og sumar:

*"Og salighetens tonevell skal bruse som et hav,
som sus av skog en sommerkveld
når himlen er som rav.*

*Og gjenfødt all naturen er, og
ingen skygge faller mer.*

*Og alt hva skjønt mitt øye så, ny
glans og glød vil få.*

*Men skjønnest er det dog å se
Guds Lam så underbart,
med merkene fra korsets tre av
seirens glans forklart.*

*Og dette lys er mer enn sol, det er
Guds gylne nådestol,
og støvets drakt som her meg
bandt, blir klar som diamant."*

-

Ivar Asheim er pensj. teologiprofessor frå Menighetsfakultetet, oppvekstår i Valdres.

Tett på 2.500

Framleis godt nytt år til alle tingarar, lesarar, vene av Stille Stunder! Me er bra mange no. 2.465 er tingartalet ved midten av januar. Nokon går frå, fleire kjem til. Gåvelistene fortel oss noko meir om kven me er og kvar me bur. Dei skal tena som helsing frå lesar til lesar. Vonar at du så vil finna noko av interesse både i dette nummeret og i dei komande – ja, no i jubileumsåret, Stille Stunder 125 år.

- red.

STILLE STUNDER

Stille Stunder
kjem ut 6 gonger i året.
Bladet kan tingast hjå
Stille Stunder,
ved Rolf-Atle Rolfsnes,
Bakken 2, 5419 Fitjar.
Tlf.: 915 13 024.
E-post: rolfatle.rolfsnes@
haugnett.no
Bladet kostar kr 150,- pr år
Postgiro 7877 05 64653

Bladstyret:

Adjunkt Knut O. Dale, formann
Lærar Borghild Melve, Prest/
statsstip Nils-Aksel Mjøs, Sokne-
prest Ådne Skiftun. Kyrkjeverje
Ingvard Teigland

Redaktør:

Sokneprest Ivar Molde, 5704 Voss
Tlf.: 56 51 23 25 / 993 53 145

Forretningsførar:

E-post: ivarmolde@hotmail.com

Utgjevar:

Rolf-Atle Rolfsnes
Foreininga Stille Stunder

Trykk:

Sunnhordland, Stord.

Guds einborne Son - fødd av Maria møy

Litt om julebodskapen sin plass

I denne artikkelen kan me få eit djupare innsyn i julebodskapen, sett ut frå teologihistoria. Forf. har vore prest i Ryfylke, på Voss, i Kr.sand og Stavanger, er no pensjonert. Dette er del II. Fyrste delen stod i julenummeret av bladet.

- red.

Doketismen

Det eldste større læreavvik vi kan gjere oss eit samanhengande bilet av, har nett Jesu guddom som tyngdepunkt, nemleg doketismen, som vi kanskje kan seie ligg til høgre i kyrkjelandskapet. Johannes har kanskje dette i tankane når han skriv. For denne tankeretninga måtte Jesus skjønast ovanfrå, og ein som berre tilsynelatande var menneske. Som ordet tyder, såg han ut som eit menneske, gav skin av å vere oss lik, men var Gud i menneskeleg forkledning. Attom det ytre skallet var han og er han Gud. Åtaket er sikta inn mot juleevangeliet sin kjerne, at Gud vart menneske, ikkje på liksom, men heilt og fullt.

Lat oss ta med eit kjent namn, Marcion, som verka i Rom midt i det andre hundreåret. Han sette i gang eit storstilt revisjonsarbeid når det galde bibeltekstane. Heile Det gamle testamentet måtte bort, og vidare alle innslag av jødedom i Det nye testamentet. Ti Paulus-brev og eit magert Lukas-evangelium er alt som er att.

Mot Marcion og hans likesinna tek kyrkja opp kampen

for eit heilt evangelium. Eit av dei mest lysande namna er Ireneus, biskop frå år 177 i Lyon i den sørlege delen av Frankrike. Ireneus var opphavleg frå Vesle-Asia, men fekk sine viktigaste år i vest, og blir hugsa for kampen mot vranglærarane og deira tankar. «Mot vranglærarane» er hans mest kjende skrift, og han er ikkje i tvil om kva som er hovudspørsmålet: *Hjå vranglærarane vantar alltid den setninga at Guds ord vart kjøt*

I tida fram mot år 200 får Apostolikum si form, ikkje til kamp bruk, men for å gjere si stille gjerning ved døypefonten og i den kristne opplæringa.

Jesu menneskeside og den arianske striden

Vi skal så gjere eit sprang fram i tid, til byrjinga av 300-talet og fylgje litt av arbeidet som førte fram til den andre av trusvedkjenningsane frå oldkyrkja, nemleg den nikenske trusvedkjenningsa.

Nikea, ein by ved inngangen til Svartehavet, litt aust for dagens Istanbul, har for ettertida gjeve namn til eitt av kyrkja sine viktigaste dokument. I Nikea samlast ein stor flokk kyrkjemenn, om lag 300 biskopar frå alle deler av Romarriket, i maidagane år 325.

Ei forunderleg samling menn var det, og merkte av striden for evangeliet. Attom låg ei av dei hardaste forfylgingstider som kyrkjesoga veit å fortelje om, ei røyningstid som vart avslutta ved Konstantin den store sin siger

utanfor Rom i år 312. Sigeren førte til at kristentrua vart likestilt med andre religionar i Romarriket.

Flokken i Nikea var som kumen ut av «den store trengsela», for å låne nokre ord frå Openberringsboka. Dei var hardt medfarne og lemlest av dei keisarlege torturspesialistar. No låg dette attom, og dei kunne samlast for å arbeide seg gjennom viktige stridsspørsmål på det indrekirkelege planet, ein strid om og for evangeliet. På møtet vart det fleirtal for nokre setningar som vi skal ta med:

Vi trur på ein Herre, Jesus Kristus, Guds einborne Son, fødd av Faderen før alle tider, Gud av Gud, lys av lys Sann Gud av sann Gud Fødd, ikkje skapt Av same vesen som Faderen Ved han er alt skapt. For oss menneske og til vår frelse steig han ned frå himmelen

Og ved Den Heilage Ande og Maria móy vart han menneske av kjøt og blod.

Ein populær og seigliva påstand er at Jesus vart gjort til Gud ved simpelt fleirtal på kyrkjemøtet i Nikea i år 325. Vi kan slå fast at påstanden vitnar om solid vankunne når det gjeld kyrkeleg læreutvikling. Men rett er det at Jesu guddomsside den gongen var hovudspørsmålet.

Åtaket kom denne gongen frå det kyrkelege venstre. Jesu menneskeside står for desse fast

Av Kjell Farestveit

i trusvedkjenningane (del II)

og må gjelde fullt ut. Men korleis kan ein då kome til rette med hans guddom, og gjere det på ein slik måte at tanke og fornuft får sitt?

Arius

I brodden av fylkinga står Arius, som for ettertida har fått namnet sitt knytt til denne varianten av vranglære, ei vranglære som i ulike former har halde seg «heilt til denne dag», som det heiter. Arius var ein avsett prest frå Alexandria, vel utrusta og godt skolert både i teologi og filosofi. Han stod på høgda av den tids utdanning, og var ein mann med store talegåver. Han hadde dessutan ord på seg for å vere ein oppfarande og uroleg libyar. Vi skal ikkje feste oss så mykje ved personen, men spørje kva tankar han hadde og bar fram, og som var så utfordrande at kyrkja måtte samle seg for å ta eit oppgjer med dei.

For Arius var Gud den opphøgde, det reine «være», altså eit strengt filosofisk guddomsgrep. Alle freistnader på å nærme Gud til det skapte, til verda, måtte kjennast utoleg. Doketismen løyste problemet ved å dra Jesus, Ordet, Logos og kva nemningar som vert nytta, så nær til Gud som råd er, og fylgleg nedskrive den menneskelege sida.

Arius gjekk ein annan veg. Han let Jesus verte verande i det menneskelege, ein som tilhører skaparverket. Rett nok var han

skapt før tida, og såleis herre over heile skapningen. Men han er i einskap med det skapte, og er ikkje fødd av Gud. Jesus er av eit heilt anna «vesen», for å nytte eit omgrep som for samtidia var lada med djupt teologisk innhald.

Resultatet av desse tankane er at Jesus ikkje lenger er Guds Son, og lever i einskap med Faderen. Han vert dregen inn i det skapte, ein halv-gud som har si klåre avgrensing i viten og innsikt. Men han står sjølv sagt i serklasse mellom menneske, eit heilt og fullkome menneske. Og som den fullkomne står han fram som frelsar, og kan hjelpe menneska til å leve det gode livet slik at dei vinn fram til sæla hjå Gud.

Men desse tankane gjer ikkje berre Jesus til ein annan, også synet på mennesket er endra. Mennesket er ikkje lenger den fortapte syndaren som treng nåde, men ein ufullkommen og famlande skapning som Jesus kan lære å leve det gode og det rette livet slik at det vinn fram til evig liv hjå Gud i hans rike.

Forsamlinga i Nikea er medviten om at striden grip djupt inn i evangeliet sin kjerne. Feilar kyrkja i spørsmålet om kven Jesus var og er, så vil ho smart forsvinne mellom dei mange tru-er og retningar som har mennesket som utgangspunkt. For vi høyrer ei røyst som har lydt til alle tider, ei røyst som appellerer til dei ibuande krefter i mennesket sjølv, og gjer dei til frelsesgrunnlag.

Så er det ikkje nok at ein

teolog eller to tek eit oppgjer. Kyrkje som eit heile må samle seg til svar. Spørsmålet er kort og godt: Korleis les kyrkja evangeliet om Ordet som vart menneske og kom og budde hjå oss?

I Nikea gav kyrkja sitt svar

I Nikea gav kyrkja sitt svar, og vi er vitne til eit oppgjer med tungt skyts. Jesus Kristus er Gud av Gud, lys av lys. Med han breier himmellyset seg i verda, og lina vert trekt frå han som er lys, og til han som er verda sitt lys og verda sin frelsar:

For oss menneske og til vår frelse steig han ned frå himmelen.

Vår frelse må ha sitt feste hjå Gud, og difor nøyer ein seg ikkje berre med nemninga Gud av Gud, men legg til: Sann Gud av sann Gud. Heller ikkje dette er nok. Ei tredje formulering vert sett til: av same vesen som Faderen.

Arius var som nemnt ein avsett prest frå Alexandria. Likevel gav han ikkje opp, men tok ut på ei reise gjennom Palestina, Syria og til Vesle-Asia (Tyrkia). Alle stader vann han seg tilhengjarar, og ei mektig bylgje var i ferd med å reise seg.

Framhald nedst side 9...

Jørgen Moe – eit 200-årsmin

Det er ei glede for oss å få presentera ein innholdsrik artikkel om Jørgen Moe, folkeminnegranskar, diktar og prest/biskop. Forf. er pensjonert lektor frå Voss Gymnas. Dette er del II. Fyrste delen stod i julenummeret av bladet. Artikkelen vil verta avslutta i neste nummer.

- red.

Vitskapleg tilnærming

Moe var utan tvil den leiande av dei to når det gjaldt den analytiske og vitskapelege tilnærminga til arbeidet med innsamling og vurdering av stoffet og informantane – særleg med omsyn til kor verdfullt og autentisk det innsamla stoffet var som genuint uttrykk for det ekte og opphavelege i den norske folketradisjonen. Dei beste informantane var eldre kvinner og menn, som det synte seg hadde teke betre vare på tradisjonen enn dei yngre. Dei verkeleg gode eventyrforteljarane vart stadig sjeldnare. Dei høyarde i dominérande grad til i den delen av bondebefolkninga som sto lågast sosialt og økonomisk, nemleg husmannsklassen. Moe delte ikkje Christiania-guten Asbjørnsen si interesse for bytradisjonen. Jørgen Moe sitt innsamlingsarbeid var uløyseleg knytta til den romantiske naturlengten som førte vekk frå byen og inn i det bygdenorske, det "heimlege".

I tillegg til Ringerike vart nesten alt stoffet henta frå dei sønnan-fjeldske fjord- og fjellbygdene, der folket levde sitt liv avsides og

Adolf Closs

nokså upåverka av den nye tida: Øvre Hallingdal, Vest-Telemark, Indre Hardanger og Voss er døme på slike strok. Dette var bygder som Moe henta mykje stoff ifrå, medan Asbjørnsen sine viktigaste område var Romerike, Valdres og Gudbrandsdalen.

Språkbruken i eventyra var ei viktig side ved forteljingane. Norsk rettskriving på denne tida låg tett opp til dansk språk, og det var denne språknormen Asbjørnsen og Moe i utgangspunktet nytta når dei førte eventyra i pennen. Men informantane deira fortalte eventyra til dei på si heimlege dialekt, med ord og vendingar som vart brukte i talespråket sitt. Då det fyrste heftet av Norske Folkeeventyr kom ut i romjola 1841,

var det mange som reagerte på det uvanleg talespråksnære språket, for ikkje å snakka om dei bygdenorske orda og uttrykksmåtane som fleire stader vart føretrekte framfor danske uttrykk. Såleis er språkforma ei blanding av dansknorsk skriftnorm og dialektinnslag i einskildord og replikkar. Dette kom tydlegast fram i stoffet Moe henta frå Hardanger og Voss. Døme på ord han brukte herifrå var rjomestamp, trebjødn (ekorn) og dreng (tjenestegut). Folkeeventyra fekk ros i samtidia for den folkelege forteljestilen, mellom anna frå P.A. Munch og frå Welhaven. Norske Folkeeventyr vart rett og slett utropt til eit litterært meisterverk. Jacob Grimm meinte Asbjørnsen og Moe si eventyrsamling var den beste av alle.

Då dette verket kom ut, var romantikken på hell ute i Europa, men mange reknar folkeeventyra som starten på den norske nasjonalromantikken.

Læraren

Det var ikkje uvanleg på Moe si tid å skaffa seg inntekter som lærar, både for studentar som trengte ein ekstra skilling til studiane og for andre som hadde meir kunnskap enn kapital. Slik også for Jørgen Moe. Biskop Sørensen hadde alt i 1823 sagt til foreldra at guten burde bli "skoleholder". Rundt i landet fanst det før 1860 ikkje så mange fastskular og dei fleste skulehaldarane var som regel omgangsskulelærarar som

ne (del II)

Av Bjørn Fareth

reiste rundt og heldt skule for borna i grenda. Om dei var heldige fekk dei huslærarpost hjå ein som hadde god råd og kunne ha eigen lærar for borna sine, slik som velståande borgarar og embetsmenn. Jørgen Moe fekk huslærarpost hjå kjøpmann Moestue på Kjeldsbæk vest for Christiania alt i 1831, som 18-åring. Seinare, etter teologisk embetseksamen, vart han huslærar i Hesselberg i Norderhov i 1840, og frå 1842 hjå verkseigar Nicolai Aall på Nes utanfor Tvedstrand.

Åra som huslærar gav Moe ein viss fridom, både til å arbeida med eventyra og til å dikta sjølv. Skulekvarden vart travlare då han kom til Christiania Borgerskole i 1844, m.a. med mykje retting av norskarbeid. Denne typen skular bygde på ideane til den tyske pedagogen Johann Basedow (1724-1790), der folkeopplysing, fornuft og forståing skulle avløysa utanbokslæringa som hadde dominert i skulen før. I Bergen kom den fyrste borgerskolen, Bergens Realskole, i 1806. Det var ein skule for borgarstanden, og istadenfor latinskulefag som latin og gresk fekk ein no moderne framandspråk som tysk og fransk. Orienteringsfaga kom også inn, med historie, geografi og naturfag og praktiske fag som handelslære og kroppsøving.

I 1845 vart Moe tilsett som lærar på krigsskulen, med faga morsmål og religion. Dette var ein respektabel institusjon der ein vart offiserar og embetsmenn

etter endt utdanning. Det var stor søkning til skulen, og studentane heldt eit høgt nivå, både intellektuelt og fysisk.

Denne tida hadde for Moe fleire ljose sider. I 1846-47 fekk han statsstipend og kunne reisa til Vestlandet på samlarferd. Stipend fekk han også i 1849-50, med nye ferder vestover.

Gjennom jobben på Krigsskulen fann han ho som i 1854 vart kona hans, (Johanne Frederikke) Sophie Sørensen, den 20 år gamle dottera til krigsskulesjefen, Frederik Moltke Sørensen. Han var sonen til den biskop Sørensen som hadde lagt merke til unge Jørgen sine gode evner på visitasen i 1823.

Diktaren

Dei fleste kjenner Jørgen Moe som eventyrforteljaren. Men han samla og utgav også folkeviser og stev og skreiv dikt og forteljingar. Minner fra ein lukkeleg barndom og den livslange kjærleiken til naturen, særleg den han opplevde i heimtraktene på Ringerike, har gjeve inspirasjon til mange av dikta og forteljingane hans. Barndomen hans – det tapte paradis – kom til å stå i ein eigen glans for han seinare. Livet vidare var ikkje alltid prega av lukke; han sleit med melankoli og stundom tunge depresjonar fleire periodar i livet. Truleg låg det litt i det mentale arvegodset han fekk med seg heimanfrå, med eit element av høge ambisjonar og ei sterk pliktkjensle.

Jørgen Moe skreiv om lag 160

dikt med stort og smått. Dei mest kjende er Fanitullen, Den gamle mester, Ungbirken, Seterjentens søndag og Det lysnet i skogen, det siste frå diktsyklusen "Sæterreise". Her skildrar han Ringerike med alt han er glad i, lengtar etter og forlet med vemon: Naturen, folket og heimen sin. Dikta Ungbirken og Den gamle mester (det gamle eiketreet på prestegården i Krødsherad) kan tena som døme på korleis diktinga til Moe endrar seg noko etter at han vart prest. I ein tidlegare fase hylla han naturen og det skapte liv meir på naturens eigne premissar. Med desse to dikta får poesien no eit meir pedagogisk og forkynnande preg; Naturen og det skapte skal læra oss kristelege og moralske dyder til styrke for liv og tru. Av Ungbirken skal vi læra å verta audmjuke: "...at vokse nedad med hver en dag..." og Den gamle mester vil fortelja oss at vi må satsa på det som held i livet: "Bedagede mester, o lær mig kun at bore rod i den klippe, som giver den ene trofaste grund...". Som døme på hans spesifikt kristne dikting kan nemnast nattverdsalmen på nr 644 i Norsk Salmebok: "Jesus når jeg nu skal knele".

Framhald neste nummer...

Ivar Aasens etterleivde dikt

Av Lars Hernes

Det finst bøker som eg er særskilt glad for å ha i mi eiga bokhylle. Mellom dei er originalutgåva av Ivar Aasens Skrifter i Samling frå 1912, tre bind i vakkert dekorert bokbunad og god innbinding. Her står òg ein bokl "Etterleivde dikt", dikt som ikkje hadde vore prenta tidlegare. I etterordet skriv redaktören, Knut Liestøl, at "sume av diki burde vel helst vore ute", men at han heller ville ta med "vel mykje enn vel lite".

Det gjorde Liestøl rett i. Dikta er skrivne på dansk og udaterte. To av dei kan vera døme på uhøgtidlege kortdikt med brodd i sak, men med godlynt spit i det språklege uttrykket. Det første, "Moden", har ei minst like aktuell adresse til all ytre jáleskap og tilspjåking i vår eiga samtid.

Hvad er Moden?

*Som det stundom synes mig bestaar den
i en Roden
og en Vragen uden Smag og Orden,
i en Stræben
efters Alt, som strider mod Naturen,
i en Dræben
af al Aand til Fordel for Figuren*

Det andre ber tittelen "Indbildung". Det skjemtar med den dorske mennesketypen som ikkje bryr seg med noko, - så lenge han sjølv har nok mat og sovn - og sola skin.

*Lykkelig er den, hvis Tanker
langsamt dreie sig omkring
i en lille bitte Ring,
og ei langt fra Midten vandrer;
den, hvis Hjerte stedse banker
lige spagt ved alle Ting.
Den, som gjør og tænker Eet,
tror, at Tingene skal være
netop saa, som nu de ere,
tager Verden ganske let.
Han ei føler Tidens Trængsel,*

Ivar Aasen

*ham forstyrre ingen Længsel;
og fordi han intet veed,
har hans Hjerte Ro og Fred.
Han udøser ingen Klage, er fornøiet, hvor det
gaar,
rig og glad naar han kun faar
Mad og Søvn og – og Solskinsdage.*

Jau, 200-årsjubilanten har det vore mange gode grunnar til å feira!

Ein smil av Gud

Av Kari Leine Balog

«til me skodar himlen open, til me fær ein smil av Gud», song me i kyrkja julafstan da eg var liten. Songen er ikkje så kjent lenger, men smilet frå juleevangeliet har breidd seg langt utover verda. Langs lysløypa er Gud raus med smil.

Det strålar mot oss i opplevinga av det overskytande, det som vi ikkje må ha, men som gjer godt å få. Det er å koma over den flotte soppen som står der heilt graftis. Gleda som høgg tak i meg når eg skjer han over og han er feilfri, ikkje oppeten av makk, ikkje gammal og mjuk, men fin og fast, slik han står fotografert i bøkene, det er overveldande. Ei full soppkorg er Guds smil til meg. Eg hører at

han gled seg over sitt verk, «sjå Kari, sjå kor flink eg er», er det som han seier, «dette har eg tenkt ut heilt åleine!» - «Versågod», seier han og, «berre plukk! Du skal og får lov til å gle deg over mine henders verk, men du må finna det sjølv!»

Eller – kvifor ikkje? Når den giftige raude flugesoppen breier seg mot grøn bakgrunn og blå himmel, er kvitflekkete oppå og er så fin, så fin, så fin – berre til å sjå på! Hands off! Det er ein smil som seier at livet må ha plass til det som berre er vakkert.

Eller Gud smiler i snøflaka som lavar ned og gjer meg svimmel når eg ser opp mot himmelen, som om det var eg som for til vers

og ikkje dei som dala ned. Og i den snøfilla som la seg på jakka mi og avslørte seg som lysande krystall ein liten augneblink før ho smelta og såg ut som ein heilt kvardagsleg våt flekk.

Eller kanskje sender han eit bråkete og taktfast hakkespett-smil som ljomar over skogen.

Han har så mange måtar. Og eg veit ikkje akkurat, for eg går ikkje rundt i skogen med spegel i handa, men eg trur nok at Guds smil til meg lokkar fram min smil tilbake.

Frå boka «Vandring med sopp og sjel» (Luther Forlag 2006).

Framhald frå side 5.

Vedkjenninga frå Nikea-møtet skulle vere som ei demning mot vranglæra sine bylgjeslag. Vi må undre oss over og beundre både klårsyn og mot som dette første store kyrkjemøtet gjev bod om. Slaget var ikkje vunne med eitt møte og ei vedkjenning. Striden bylgja fram og attende hundreåret ut, men ingen makta å rive ned trusfana som var lyft opp, sjølv om det til tider kunne vere eit mindretal som fylka seg inn under.

Etter kvart fekk kyrkja nye leiarar som vende tanke og tru

mot kyrkja sin prøvde trusgrunn.

Vi vil la våre tankar munne ut i nokre ord som den kjende biskop og kyrkjemann Augustin skreiv. I boka si *Confessiones* skildra han vegen fram til trygg kristen tru, ein veg som hadde ført han innom mange trusretningar og tankebygningar. Dei spørsmåla vi har nemnt ovanfor, var for Augustin gjennomlevde tankeproblem. Han seier i boka litt om den store skilnaden mellom alle desse tankeretningane som på ulike måtar talar om Gud, alle dei gnostiske og nyplatoniske skriftene, for å nytte eit par kjende omgrep frå åndshistorie,

og så det bibelske vitnemålet om Han som var Gud og som vart menneske av kjøt og blod:

Eg las der at Ordet, Gud ikkje er fødd av kjøt og blod og heller ikkje av manns vilje eller av kjøts vilje, men av Gud. Men at Ordet vart kjøt og feste bu hos oss, det stod ikkje å lesa der. ----

Der finst ingen ting om han som døydde til fastsett tid for ugudelege.

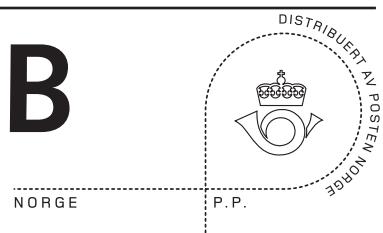
Augustin og alle desse andre såg rett: Kampen gjeld evangeliet som frelsesbodskap, og Jesus som Frelsaren. Den kampen kan kyrkja aldri gje opp!

Gåver til Stille Stunder 2013

Aa Eli Liv	Hyen	kr 50	Birkeland Hjordis	Haukeden	kr 50	Eidem Reidun Kj.	Sykkelven	kr 100
Aabrekk Arild	Olden	kr 100	Birkeland Ola	Vikeså	kr 50	Eidhamar Kristine	Tresfjord	kr 100
Aadland Ole Agnar	Ølen	kr 50	Bjerkar Charles	Mødalen	kr 50	Eidhammer Solveig	Øvre Vats	kr 150
Aadland Solvor	Årland	kr 150	Bjørøy Rakel	Ågotnes	kr 150	Eidnes Karen	Bodø	kr 350
Albu Jorid	Oppdal	kr 50	Bjotveit Tone Reinskov	Kinsarvik	kr 100	Eidnes Ruth	Bodø	kr 100
Aalerud Jens-Kåre	Ski	kr 150	Bjørge Narve Prof.	Frekhaug	kr 50	Eidsheim Eldrid N.	Molde	kr 50
Aalvik Harald Otto	Børøya	kr 100	Bjorkum Rannveig	Frekhaug	kr 50	Eidsnes Arnhild	Matredal	kr 100
Aalvik Sverre	Grimstad	kr 100	Bjørlykke Jakob	Volda	kr 150	Eidsvåg Ruth Fosse	Valevåg	kr 100
Aardal Kjell	Bjerkreim	kr 150	Bjørnestad Kitty J.	Kristiansand S	kr 100	Eikas Helga W	Arendal	kr 100
Aarflot Bergljot	Oslo	kr 50	Bjørnstad Karl-Ove	Trondheim	kr 850	Eikarol Haldis	Flekke	kr 150
Ararthun Reidun Skei	Levanger	kr 200	Bjørsvik Martha	Vaksdal	kr 150	Eikeland Olav	Vikedal	kr 100
Aarvik Liv Og Ivar	Gjøvik	kr 50	Blindheim Asbjørg	Ulset	kr 50	Eikeland Tora Og Dag E.	Stord	kr 100
Aarøy Per	Hardbakke	kr 50	Blom Solveig	Bergen	kr 150	Eiken Hilde Karin Vedøy	Fitjar	kr 100
Aasen Jorunn	Ås	kr 150	Blomvik Judith Stene	Fiskarstrand	kr 50	Eikrem Oddmund	Syvde	kr 50
Aasagard Arne R.	Oslo	kr 150	Blaernes Gerda	Vestre Vinnesvåg	kr 150	Eikrem Paul	Langevåg	kr 100
Aashamar Ottar	Stranda	kr 200	Bog Johanne	Skiftun	kr 150	Eintveit Einar	Skånevik	kr 50
Aasheim Gunnlaug	Valestrandsfossen	kr 150	Bolstad Brita	Bolstadøyri	kr 150	Eintveit Harald	Vikedal	kr 150
Abelsen Alfrida M.	Verdal	kr 50	Bondevik Jarle	Søreigrænd	kr 100	Eintveit William	Bergen	kr 50
Afdal Agnar	Voss	kr 50	Bondevik Stein	Sognsdal	kr 150	Eiterå Møyfrid	Storforshei	kr 50
Alfsvåg Leif Steinar	Stord	kr 50	Bondhus Borgfrid	Rovde	kr 50	Ekenes Rolf	Vestskogen	kr 150
Algøyen Anna Akse	Fjell	kr 250	Borgen Karen	Orre	kr 50	Ekerhovd Olav Bernhard	Oslo	kr 150
Alme Anna Marthea	Sognsdal	kr 150	Borud Arve	Gan	kr 50	Elande Gunnar	Grendi	kr 100
Almenningen Ann Britt	Vossestrand	kr 100	Botnevik Johanna	Evje	kr 50	Elde Oskar	Sandnes	kr 150
Amland Johannes	Ugddal	kr 50	Botten Anne Grete W.	Vågland	kr 150	Eldhuset Ånund	Bygland	kr 150
Amrud Solveig	Bagn	kr 100	Bovim Aud	Brattvåg	kr 100	Elfens Kirsten	Kristiansand S	kr 50
Anda Mary Titland	Øs	kr 250	Bovim Inga	Nesttun	kr 250	Ellingsen Reidunn	Nyborg	kr 50
Andersen Anna Ødegård	Tau	kr 150	Braastad Liv Jorunn	Fåvang	kr 100	Endal Jorid Vingen	Bergen	kr 250
Andersen Anne-Elise	Oslo	kr 300	Brakstad Marie	Molde	kr 150	Enerhaug Ragnhild	Hararmøy	kr 100
Andersen Brita	Voss	kr 100	Brandstveit Karin	Ulvik	kr 50	Engan Anne Eldevik	Fannrem	kr 100
Andersen Gustav L.	Stjordal	kr 100	Bratland Sondre	Edland	kr 100	Engøbo Eldbjørg Stegane	Stavang	kr 150
Andersen Inge	Vassenden	kr 150	Brattegård Einar	Å	kr 100	Enstad Nils-Petter	Rykkene	kr 150
Andersen Lisen	Oslo	kr 50	Braut Arne Karl	Sandnes	kr 50	Erdal Bjarte	Oslo	kr 100
Anderson Ragnhild	Fana	kr 100	Braut Herleiv	Nærøysund	kr 100	Erdal Cissel Norunn	Voss	kr 93
Anderson Robert K.	Hovin i Telemark	kr 350	Bredeli Borgbald	Borgen	kr 50	Ervik A.	Deknepollen	kr 100
Andnes Leif	Bryne	kr 150	Bredesen Alise	Finnås	kr 100	Espeseth Anders J	Etnedal	kr 50
Anik Else	Helgeroa	kr 100	Brekke Cecile	Osteredet	kr 50	Espeseth Anders J	Haus	kr 50
Apeland Kari Leiknes	Haugesund	kr 50	Brekke Inger	Bremnes	kr 50	Espeseth Anders J	Stavanger	kr 350
Areklett Gunnar Morten	Torvastad	kr 50	Brekhus Kjellaug	Evanger	kr 50	Fagerheim Else	Skien	kr 150
Asheim Ivar	Eiksmarka	kr 100	Bringedal Kristian	Uskedalen	kr 50	Fahre Hans-Martin	Trondheim	kr 150
Ask Petra	Holmedal	kr 50	Bringslimark Nina D.	Homborsund	kr 50	Falnes Johannes	Voss	kr 100
Askeland Anders	Rådal	kr 100	Bringsvor Svanhild	Volda	kr 50	Fareth Bjørn	Liabygd	kr 150
Askeland Asbjørn	Valestrandsfossen	kr 150	Bru Helga	Strandebarm	kr 100	Farstad Knut	Nesttun	kr 150
Askeland Jon	Bergen	kr 150	Brubakk Erling	Oslo	kr 100	Fasmer Sunniva Mikaela	Dimmelsvik	kr 150
Askjem Hans Olav	Undrumsdal	kr 50	Brubakk Ole	Nerlandsøy	kr 100	Fausk Reidun	Mosterhamn	kr 100
Askvik Anne M.	Idse	kr 1000	Brunborg Kari Og Åsgeir	Voss	kr 150	Fauskanger Anna Landro	Forde	kr 100
Askvik Grethe	Randaberg	kr 150	Brunvatne Hæge Roholt	Sandefjord	kr 200	Fauskanger Ingegerd Nesje	Hatlestrand	kr 50
Astad Åse Skjåk	Eidsvåg i Romsdal	kr 150	Brusletten Olaf	Nesbyen	kr 100	Femsteinevik Bjørg	Straumsgrend	kr 150
Augestad Margrethe Nesse	Tørvikbygd	kr 150	Brusletten Reidun	Nesbyen	kr 100	Fetveit Gjertine Mo	Kristiansand S	kr 100
Aukland Geir Inge	Figgjo	kr 100	Bryggesså Arvid	Eiken	kr 100	Fidje Solveig	Rykkinn	kr 150
Aure Artur	Skodje	kr 250	Bryne Kari Tegle	Bryne	kr 50	Firnbakk Berit	Suldalsosen	kr 100
Austefjord Anders	Laksevåg	kr 50	Bryplass Liv	Geilo	kr 150	Finne Anne Marit	Hellesylt	kr 150
Austerheim Klara	Sauda	kr 150	Bråtoymyr Edith	Skåteøy	kr 100	Finnvik Tomas	Vennesla	kr 150
Axelsen Unn Kirsten	Honningsvåg	kr 100	Bue Else-Marie	Bryne	kr 200	Fiska Brita	Ålesund	kr 150
Baarholm Marianne	Ålesund	kr 100	Buggeland Tord	Lillehammer	kr 150	Fisketjøn Solveig M.	Ålesund	kr 150
Bakkå Lars	Suldalsosen	kr 150	Byremo Tone	Lillesand	kr 150	Fivelstad Ingebjørg S	Tveit	kr 100
Bakke Anna	Herand	kr 150	Byrknes Sigmund	Nyborg	kr 50	Fjernedal Magnhild	Sjeldor	kr 50
Bakke Gerd	Davik	kr 100	Bø Marit	Renesøy	kr 50	Flaaten Olav	Nordfjordeid	kr 50
Bakke Gunnar	Baldersheim	kr 150	Bødal Magnar	Stårheim	kr 100	Flesjå Målfrid Og Kåre	Finsland	kr 50
Bakken Anna Maria	Opphaga	kr 50	Børve Ørjan	Hjellestad	kr 300	Fludal Signy	Skåla	kr 200
Bakken Hege	Notodden	kr 200	Christensen Signy	Saudasjøen	kr 210	Flusund Petra M. Paulsen	Fosnavåg	kr 500
Bakkedrud Ragnhild	Drammen	kr 150	Christensen Sønneva	Bremnes	kr 50	Flæte Ester	Fresvik	kr 50
Baustad Kristine	Sand	kr 50	Christianseん Per	Strusshamn	kr 200	Flo Oddlaug	Ulsteinvik	kr 150
Beisland Ruth S.	Birkeland	kr 150	Dahle Kristine	Skåla	kr 50	Folkestad Anne Karin	Seljord	kr 50
Bekkevold Ellen	Hemsedal	kr 100	Dahle Petter	Batnfjordsøra	kr 100	Follerås Sigmund	Nordfjordeid	kr 50
Belsnes Eldrid	Sandnes	kr 150	Dale Alf Reidar	Oslo	kr 100	Fonn Øyvind Smievoll	Finsland	kr 50
Bendiksen Helge	Hjelmeland	kr 150	Dale Direng	Nyborg	kr 350	Fornes Éva	Skåla	kr 200
Bendiksen Kolbjørn	Voss	kr 50	Dale Ingebjørg	Tinn Austbygd	kr 50	Forstrøm Jan	Oslo	kr 100
Benjaminsen Ågot	Ballangen	kr 200	Dale Knut O.	Odda	kr 250	Foseide Birger	Odda	kr 150
Berdal Myrtle	Oslo	kr 50	Dalsbø Reidunn	Stadlandet	kr 100	Foss Jørn Børset	Fannrem	kr 100
Berg Agot Sonja	Tertnes	kr 350	Daltveit Bernt	Voss	kr 100	Foss Jørn Olav	Dyrvik	kr 150
Berg Ingeborg	Hjelset	kr 100	Damsgård Liv	Sandefjord	kr 50	Fosstvedt Dag	Bergen	kr 450
Berge Gerd Ødegård	Oslo	kr 50	Davidsen Gerd	Fyllingsdalen	kr 150	Frafjord Valborg	Sandane	kr 150
Berge Gerhard	Rådal	kr 150	Digernes Olav	Rådal	kr 150	Fredriksen Frithjof	Sandnes	kr 100
Berge Gunnveig	Ålesund	kr 150	Dimmen Bjørg	Ulsteinvik	kr 50	Frengstad Arnhild	Borsa	kr 150
Berge Ola	Stryn	kr 150	Domben Kjersti	Kolttveit	kr 100	Friis Torunn	Halden	kr 50
Bergem Knut	Risør	kr 250	Drageland Øyvind	Nesttun	kr 150	Froysa Borgny	Straume	kr 50
Bergseth Astrid Aaby	Vetren	kr 50	Drange Elsa M.	Kristiansand S	kr 100	Fuglestad Lillian Åsheim	Ørskog	kr 50
Berstad Jon Ludvig	Auklandshamm	kr 200	Dysthe Olga Og Kristian	Bergen	kr 100	Fuglestein Anne Lise	Vikeså	kr 50
Bersås Liv	Valldal	kr 50	Dørdal Elisabeth	Oslo	kr 100	Fuglseth Ellen	Tverlandet	kr 100
Bigset Sanitetslag	Hareid	kr 50	Edal Olav	Voss	kr 150	Furnes Bente Holsem	Bygstad	kr 150
Bilstad Oddny	Sandnes	kr 150	Elane Marta	Helleland	kr 50	Furre Bjørn Solheim	Jelsa	kr 100
Birkedal Kjellfrid	Sundebru	kr 50	Eide Vigleik	Jøsenfjorden	kr 150	Furuset Jon	Rådal	kr 150
Birkeland Gunnar	Birkeland	kr 100		Hafsrød	kr 150	Furø Anna	Fosnavåg	kr 150

Fonstelen Ragnhild	Grimstad	kr 50	Hauge Gunnar	Skodje	kr 100	Horne Sigrid Sandøy	Naustdal	kr 50
Førland Asbjørn	Øvre Erikk	kr 250	Hauge Marta	Hjelmeland	kr 100	Hornes Norunn	Førde	kr 50
Gammelsæter Gunnvor	Molde	kr 50	Haugen Hilda	Dale I Sunnfjord	kr 100	Hoshovde Ingeborg	Lonevåg	kr 50
Garfors Olav	Oslo	kr 100	Haugen Ola	Lundamo	kr 100	Hovland Per	Fredrikstad	kr 150
Gilberg Ingebjørg	Bergen	kr 100	Haugen Sigurd	Kristiansand S	kr 150	Hovstad Ellen Karoline	Fitjar	kr 100
Gismarvik Gunnbjørg	Haugesund	kr 50	Haugland Annie	Nyborg	kr 100	Hummelvoll Gudmund	Raudesberg	kr 200
Gjelsvik Andor	Oslo	kr 50	Haugland Aud Isaksen	Uskedalen	kr 150	Huse Ragnhild	Trondheim	kr 100
Gerald Borgny	Vossestrand	kr 150	Haugland Einar	Os	kr 150	Huseby Trond E.	Ølve	kr 50
Gjerde Alf	Eikskund	kr 350	Haugland Lars Magne	Bjerkreim	kr 150	Huseklepp Oddbjørg	Spydeberg	kr 350
Gjerde Einar	Indre Arna	kr 100	Haugland Nora	Brekke	kr 150	Husevåg Astrid Ingrid	Jessheim	kr 350
Gjerland Ingrid	Haukadalen	kr 200	Haugland Svarstad Valgerd	Vetren	kr 350	Huslid Solfrid	Raudesberg	kr 200
Gjerstad Inga Ovidia	Tysnes	kr 150	Haugsvær Øyvind	Haugsvær	kr 150	Husveg Rolf Gunnar	Trondheim	kr 100
Gjerstad Sigrid	Tysnes	kr 50	Haugå Anna Løyland	Bygland	kr 100	Hydle Herborg	Hommersåk	kr 150
Gjukastein Klaus	Voss	kr 250	Haukaas Nils	Tinn Austbygd	kr 100	Høgsæt Orlaug	Ulvik	kr 100
Gjøstein Gudrun	Voss	kr 50	Haukanes Britt	Årland	kr 100	Høiland Gulla	Forde	kr 50
Glonnes Hjørdis	Sandane	kr 50	Haukås Anna Sylvia	Paradis	kr 200	Høstmark Gunn Antonsen	Nærøbø	kr 150
Gloppe Ruth	Fitjar	kr 50	Hausberg Kristine	Hjelmeland	kr 150	Høyland Ellen Elisabeth	Loddefjord	kr 200
Godø Johan	Godøya	kr 200	Havro Johan Sigfred	Vang i Valdres	kr 100	Håkensen Solveig	Borre	kr 100
Grader Lisbeth M.	Bekkestua	kr 100	Havstad Carl	Grimstad	kr 50	Håland Marta Emmerkoff	Kolbotn	kr 50
Gravdal Audun	Sirevåg	kr 100	Havvåg Leiv	Eikskund	kr 150	Hårkau Øystein	Klepp Stasjon	kr 100
Gravdal Svanhild	Bergen	kr 100	Heggen Norunn	Nordfjordeid	kr 150	Håvorsen Gudrun Haugen	Valestrandfossen	kr 350
Gravelsæter Anna M.	Bodø	kr 50	Heggernes Brynhild	Kjerrgården	kr 200	Ildarnestad Kristine	Hornnes	kr 150
Grimstad Inge	Hareid	kr 50	Heggernes Mons	Mjølkeråen	kr 100	Immerstein Magna	Lomen	kr 150
Grimstad Inger M.	Søreidgrend	kr 100	Heggheim Britt Randi	Byrkjelo	kr 350	Immerstein Ragnvald Leif	Hauge i Dalane	kr 200
Grimstad Svanhild	Alta	kr 750	Heggland Oddbjørg Randa	Hjelmeland	kr 150	Indreide Gustav	Hauge i Dalane	kr 150
Grosås Torgeir	Lyngdal	kr 50	Hegna Hallvard	Aträ	kr 100	Ingebrigtsen Liv Ingrid	Hafrsfjord	kr 100
Grunnaleite Kirsten	Haugesund	kr 200	Heitmann Ingeborg	Haugesund	kr 50	Ingul Gunnar	Stjørdal	kr 100
Grutle Linbjørg Oddrun	Flaktveit	kr 50	Heldal Solveig Og Gunnar	Grimstad	kr 50	Ivesdal Ellen	Ølen	kr 50
Groðem Audun	Tau	kr 50	Helde Einar	Eidsvåg i Romsdal	kr 150	Ivesdal Margot	Ølen	kr 50
Groðem Kari Else	Randaberg	kr 100	Helgeland Ola	Hafsfjord	kr 50	Jacobsen Dagbjørg Øistad	Follebu	kr 150
Grotta Olaug	Setskog	kr 150	Helgeland Signe	Kverneland	kr 350	Jacobsen Karin Vere	Farsund	kr 150
Gudmestad Ánlaug	Nærøbø	kr 100	Helgø Anne-Marie	Stavanger	kr 50	Jakobsen Ester	Stavanger	kr 100
Gulbrandsen Lyder	Voss	kr 150	Helland Asgerd	Stord	kr 100	Jakobsen K. & H.	Flekkefjord	kr 50
Gullberg Kirsten	Stord	kr 100	Helland Niels Johannes	Stord	kr 150	Jarness Astrid H.	Kongsberg	kr 350
Gullbrå Ingunn L.	Eidslandet	kr 50	Helle Aslaug	Manger	kr 50	Jekteberg Solveig	Karmsund	kr 100
Gundersen Kari Naess	Askim	kr 100	Helle Målfrid	Sagvåg	kr 150	Jendal Tomord	Sira	kr 200
Gusevik Marta	Stavanger	kr 50	Helle Ruth	Søystese	kr 150	Jensen Astrid Svensnes	Odda	kr 250
Gustad Anders	Ekne	kr 100	Hellebuset Willy	Loftthus	kr 300	Jensen Ingunn	Oppdal	kr 50
Haaland Áslak	Kyrkjebø	kr 50	Helleve Kristi	Voss	kr 150	Jensen Jon K.	Søgne	kr 50
Haaland Harald H.	Varhaug	kr 50	Helleve Per	Voss	kr 100	Joanesarson Sialvur	Voss	kr 400
Haaland Magnar	Skulestadmo	kr 100	Hellevik Signe	Vestnes	kr 150	Johnsen Ester	Skudeneshavn	kr 100
Haarr Geir Palle	Vigrestad	kr 150	Hellås Marie	Sandvoll	kr 50	Johnsen Inger Næverlid	Skog	kr 100
Haverstad Margrethe	Stadsbygd	kr 50	Helsen Signunn	Tingvoll	kr 300	Johnsen Oddny	Bergen	kr 100
Hafredal Bertha E.	Stathelle	kr 50	Henden Gunnlaug	Voss	kr 100	Johnsen Ragnhild	Stord	kr 50
Haga Kåre	Sandve	kr 100	Heradstveit Karsten	Fitjar	kr 50	Jonsson Terje	Molde	kr 150
Haga Ruth	Jelsa	kr 50	Herfindal Anna Margreta	Evanger	kr 200	Jonstad Anna Skadal	Førde	kr 50
Hageberg Ingvard	Frekhaug	kr 50	Hernes Jorun Og Ivar	Evanger	kr 150	Jordal Siri	Hjellestad	kr 50
Hagen Ragnhild	Ål	kr 150	Hernes Knut Helge	Voss	kr 150	Jordebrekkt Marta	Moi	kr 150
Hagen Tormod	Fannrem	kr 500	Hernes Lars	Os	kr 150	Jørgensen Torbjørg	Harstad	kr 50
Halmøy Skjalg H.	Mjølkeråen	kr 100	Hersdal Aslaug	Bryne	kr 150	Kaledset Inge	Stavanger	kr 100
Halse Ágnar	Bergen	kr 350	Hesjedal Hjørdis	Årland	kr 50	Kalnes Olav	Kristiansand S	kr 100
Halse Per	Ørsta	kr 350	Heskestad Eli	Kleppe	kr 100	Kalvatin Harald P.	Austefjorden	kr 100
Halvorsen Henry	Eydrevan	kr 50	Hesseberg Annie	Ålesund	kr 100	Karlstrom Astrid	Langfjordbotn	kr 50
Halvorsen Valborg	Sortland	kr 50	Hestad Birgit & Torfinn	Øystese	kr 350	Karsrud Halfrid	Lena	kr 50
Hammer Gerd	Kynsesstrand	kr 150	Hestad Margit	Os	kr 10	Kåslegard Leif	Torpo	kr 50
Hamre Anna	Granvin	kr 50	Hestholm Norvald	Kjerrgården	kr 50	Kattem Rønnaug	Flatdal	kr 150
Hamre Margit Hovland	Leikanger	kr 50	Hettlesæter Bjarne	Valevåg	kr 250	Kildal Ellen	Drammen	kr 100
Hamre Olav	Vestnes	kr 150	Hidle Kåre	Sandnes	kr 50	Kile Bjørne	Folkestad	kr 150
Handeland Bjørg	Eiken	kr 50	Himle Lars O.	Voss	kr 100	Kind Bjørne	Fjerdingsby	kr 50
Handeland Kirsti	Skare	kr 150	Hirth Tove Og Sjur	Oslo	kr 400	Kippersund Enok	Bjørke	kr 50
Handeland Solveig	Birkeland	kr 50	Hjartåker Halldis	Kopervik	kr 100	Kirkebø Ranveig Tveit	Forde	kr 200
Handeland Steinar	Hovsherad	kr 50	Hjelmteit Sissel-Anny	Seim	kr 200	Kjebekk Erik	Evje	kr 100
Hanevik Olga	Ask	kr 100	Hjelvik Gunnevig	Vågstranda	kr 100	Kjelby Arne	Brekke	kr 100
Hanken Inger Johanne	Ålesund	kr 450	Hjertnes Frode	Bergen	kr 350	Kjelby Halldis	Utnø	kr 50
Hannisdal Álv	Hovsherad	kr 100	Hodneland Signe	Os	kr 50	Kjetland Sven	Røyksund	kr 100
Hannisdal Anna	Bergen	kr 150	Hognaland Olaug	Bokn	kr 150	Kjetså Alf Georg	Hornnes	kr 100
Hannisdal Olav	Lindås	kr 100	Hole Grete Oline	Bergen	kr 100	Kjos Solveig Åstnes	Hamar	kr 100
Hanoa Rolf	Drøbak	kr 150	Hole Maren	Manger	kr 100	Klakegg Alfhild	Sandane	kr 50
Hansejordet Kirsti S.	Ørsta	kr 100	Holen Erling	Molde	kr 250	Kleviene Marit	Åmli	kr 100
Hansen Asbjørn Nes	Treungen	kr 100	Holm Birger	Brumunddal	kr 100	Kleppa Jens	Hjelmeland	kr 150
Hansen Inger Hauglid	Voss	kr 150	Holme Jorund Asle	Kurland	kr 50	Kleppe Ingvar	Kleppe	kr 200
Hansen Johanne Tolette	Stavanger	kr 50	Holmenfjord Arne	Holmfjord	kr 150	Kleppe Jorunn Aashild	Forlandsråv	kr 100
Hansen Margit	Sortland	kr 100	Holsbøvåg Kåre Magne	Kleive	kr 100	Klokset Ingebjørg	Tennfjord	kr 50
Hansen Marta	Stavanger	kr 50	Holsen Brita	Voss	kr 150	Klouman Kari	Oslo	kr 200
Hansen Torvald	Bremnes	kr 50	Holstad Gudrun	Ytre Enebakk	kr 50	Klovning Ingrid	Bergen	kr 200
Haraldseide Jorunn	Varhaug	kr 150	Holt Aud Lima	Stokke	kr 150	Klubben Magne	Fjerdingsby	kr 150
Hareide Jøhs. G.	Hareid	kr 50	Holtebekk Trygve	Arendal	kr 350	Klyve Borgfrid Sellevoll	Voss	kr 50
Harkestad Brit Seveheim	Herøyssundet	kr 150	Holtet Hallvard	Oslo	kr 50	Klyve Dagfinn	Strandebarm	kr 250
Hartberg Marit Og Øyvind	Trondheim	kr 100	Holth Gunnar	Elnesvågen	kr 150	Klyve Inger	Voss	kr 100
Hatlebakk Magna	Rådal	kr 100	Honningdal Kari Johanne	Svelvik	kr 100	Klyve Oddrun	Voss	kr 100
Hatlevik Harald	Nesttun	kr 100	Hoppe Johannes A.	Fonnes	kr 100			
Hatteland Lidvor	Nærøbø	kr 150	Hoppe Magnhild	Uggdal	kr 50			
Haug Asbjørn	Eidsvoll	kr 150	Hopperstad Ragnhild	Vik i Sogn	kr 150			

Framhald...

Å sitja i stova med «Stille Stunder»
mellan hendene, er ei sinns såle.
Bladet ber med seg ljós og varme;
ein lun sus frå lauvtunge lier. Kvardagssuter
eimar bort. Kvelden rid fjellnutane
i skarlakskåpe og gylt hjelm. Skogen
slår sine sylvstrenger, og fjorden syng.

Arne Sørheim, Norheimsund

Trykksaker

Brosyrer - Bøker - Blad - Aviser
forretningstrykksaker- brevpapir,
konvoluttar m.m.

- Me hjelper dykk med utforming.

prøv oss

101 år
1902 – 2003
Sunnhordland
Tel. 53 45 00 00

**NYNORSK
ANTIKVARIAT**
www.nynorskantikvariat.no

Nynorsk Antikvariat AS

Hulgata 11
4900 Tvedstrand

Teléfono 37 16 66 66

E-post: tinging@nynorskantikvariat.no

Antikvariatsbokhandlar

Arne-Ivar Kjerland

E-post: Arne-Ivar.Kjerland@
nynorskantikvariat.no

Mobil: 928 29 098

B

NORGE

P.P.

RETURADRESSE:
Stille Stunder
ved Rolf-Atle Rolfsnes,
Bakken 2, 5419 Fitjar.

Søndagen

Av Asbjørn Askeland

Ein triveleg søndag den har slik meny:
NRK sender song klokka åtte.

Programleiar støtt godt program der kan by,
då til frukost eg opp tidleg måtte.

Ein kjent melodi og song der me får:
«Syng kun i din ungdoms vår»...

Mang ein gjest til programmet er henta inn,
med forteljing og song det kan veksla.
Barnesongane dei første delen tidt vinn,
så vert salmar og norsk song ut esla.
Om gråkvite restar eg har av mitt hår
så syng eg enn om min «ungdoms vår».

Til høgmessetid plass i kyrkja eg finn,
der frå tårnet varmt klokkene klemtar.
Her er kraftsenter både for sjel og sinn,
Guds kjærleik eg ser, nåde hentar.
Om veret det tillet ein tur eg går
I naturen ut, ny visjon der eg får.

Ja, dette var altså ein variasjon
korleis kviledagen kan nyttast.

Yrke og alder byr ulik rasjon,
mange vakter nok ikkje kan byttast.
Respekt for andre eg har så visst
og har heller ikkje gangsynet misst.